

τάλληλον ὅπως πλουτήσῃ· ἀληθῶς δὲ ἦτο δαπανηρώτατος· διότι, πλὴν τῶν ἐν Πεδεμοντίῳ ἀναλισκομένων, ἔπρεπε νὰ συγκροτηθῇ καὶ τρίτος στρατὸς ἐν Λομβαρδίᾳ κατὰ τῆς ἐν Μεδιολάνοις ἐξουσίας, ἥτις ἐφαίνετο ἔχουσα τὴν διάθεσιν νὰ φέρῃ ἀντιπερισπασμὸν τινα ὑπὲρ τοῦ ἀρχιδουκῆς. Καὶ τὸ μὲν δίκαιον τοῦ ἐνετικοῦ ἀγῶνος ἐδικαιολόγει τοὺς φόρους, ὃ λαὸς ὅμως δυσχνεσχεῖται. Τοσοῦτον δὲ κῆρυξεν ἡ φορολογικὴ πίεσις, ὥστε ὁ μαρκίων Βεδμάρ ἐπίστευσεν ὅτι ἡ ἐπανάστασις ἦν ἐσχεδιάζεν ἠθελεν ἀρέσει εἰς τὸν λαόν. Ἰπῆρχον δὲ καὶ μεταξὺ τῶν αὐλικῶν οὐκ ἐλίγοι οἱ φίλοι τῆς αὐλῆς τῆς Εὐρώπης, μὴ ἀγαπῶντες τὴν κυβέρνησιν, οἱ μὲν διότι ἡ πολιτεία δὲν ἤκουε τὰς συμβουλὰς αὐτῶν, οἱ δὲ διότι ἠθελον νὰ φανῶσι καὶ τοῦ πάπα καθολικώτεροι. Ἐκεῖνοι μάλιστα ὅπως ἀποσπάσωσι τὴν ἐξουσίαν ἀπὸ τῶν χειρῶν τῶν διαχειριζομένων αὐτὴν, ἠθελον ἴδει χαίροντες ἐπερχομένας κοινὰς συμφοράς. Μεταξὺ δὲ τῶν δευτέρων ὑπῆρχον καὶ γερουσιασταὶ τινες πτωχοὶ τῷ τε πνεύματι καὶ τῷ βαλαντίῳ, οἵτινες συνετέλεσαν πολλὸ μετὰ ταῦτα εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ σχεδίου τοῦ μαρκίωνος Βεδμάρ, δαψιλεύοντες αὐτοῖς χρήματα.

(Ἐπεται συνέχεια.)

ΘΑΝΑΤΟΣ ΛΟΔΟΒΙΚΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΤΗΣ ΒΑΥΑΡΙΑΣ.

Τελευταῖοι ἀναγγέλλομεν τὸν θάνατον τοῦ πρώην βασιλέως τῆς Βαυαρίας ΛΟΔΟΒΙΚΟΥ, διότι ἀνεμένομεν νὰ ἴδωμεν ὅποιον τεκμήριον εὐγνωμοσύνης ἔμελλε νὰ δώσῃ ἡ ἡμετέρα κυβέρνησις πρὸς τὸν μέγαν ἐκείνον εὐεργέτην τοῦ ἐλληνικοῦ ἔθνους. Ἀλλ' ἐπειδὴ οὐδὲν ἐγένετο ἄχρι τοῦδε ὑποθέτομεν ὅτι, θεωρήσασα ὁρρότερον νὰ δοθῇ δημοτελῶς καὶ ἐξ ὀνόματος ὀλοκλήρου τοῦ ἔθνους τὸ τεκμήριον, ἀφῆκεν εἰς τοὺς ἀντιπροσώπους αὐτοῦ τὴν φροντίδα.

Ἐπαινοῦμεν τὴν πρόνοιαν, ἐν ἀληθῶς ἐγένετο, καθόσον ἐνθυμούμεθα ὅτι ἕτερος μέγας ἡμῶν εὐεργέτης, ὁ Εὐνάρδος, οὗ τινος ἡ προτομὴ ὠραῖζει τὸν παράδεισον τῶν ἀθηναίων ἀνακτόρων, ἔγραψεν ἐν κυρίῳ τοῦ ἡμετέρου ἀγῶνος ταῦτα... «le roi de Bavière, dont le nom doit être à jamais béni par la nation grecque,» ἦτοι τοῦ βασιλέως τῆς Βαυαρίας τὸ ὄνομα πρέπει νὰ εὐλογῇται εἰς αἰῶνας ὑπὸ τοῦ ἐλληνικοῦ ἔθνους» (1). Ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ λείψανά τινά τοῦ ἡμετέρου ἀγῶνος παρακάθηνται μετὰ

τῶν βουλευτῶν ἰδόντα τὰς ἀληθῶς ἡγεμονικὰς εὐεργεσίας τοῦ ἀποθανόντος ἡγεμόνος, καὶ μὴ λησμονήσαντα βεβαίως τὸ θάρρος τὸν ὅποιον ἐνέπνευσεν εἰς τὰ καταπεπονημένα ἡμῶν στήθη καὶ ὁ λεπτότερος ἐξ Εὐρώπης ζέφυρος, καὶ ἡ ἐλαχίστη ἐξ αὐτῆς συνδρομή, θέλουσιν ἴσως νομίσει καθήκον νὰ εἰπῶσιν εἰς τοὺς νεωτέρους τί ὀφείλουσιν εἰς τοὺς εὐεργέτας καὶ σωτῆρας τῆς πατρίδος αὐτῶν. Ἐλπίζομεν δὲ ὅτι ἀνανήψαντες ἤδη ἐκ τῆς παραφορᾶς, ἕνεκα τῆς ὁποίας ἀπὸ τινος ἐν Ἀθήναις πλατείας καὶ ἀφ' ἑτέρας ἐν Σύρῃ ἐξηλείψαμεν ἀγνωμόνως καὶ αὐτὸ τοῦ ΛΟΔΟΒΙΚΟΥ τὸ ὄνομα, θέλομεν σπεύσει νὰ δείξωμεν ὅτι ἡ παραφορὰ ὑπῆρξε πρόσκαιρος. Ἄς ἐνθυμηθῶμεν ὅτι καὶ μετὰ τὰ συμβάντα τοῦ 1862 ἔτους ὁ μέγας ἐκείνος εὐεργέτης τῆς Ἑλλάδος δὲν ἐμνησικακήσε, καὶ ὅτι τῇ εὐεργετικῇ αὐτοῦ προνοίᾳ ὁ Θεὸς ἡμῶν δοξολογεῖται ἐν μέσῃ Γερμανίᾳ ἐπὶ ἡμίσειαν σχεδὸν ἑκατονταετηρίδα εἰς ἐλληνικὴν γλῶσσαν καὶ διάχρυσαν Ἑλλήνων ἱερέως.

Ἡ ἱστορία, ἥτις ἀνέγραψεν* εἰς τὸ αἰώνιον αὐτῆς τέμενος τὰς εὐποιὰς τοῦ ΛΟΔΟΒΙΚΟΥ, ἄς μὴ λάβῃ ἀφορμὴν νὰ χαράξῃ πλησίον αὐτῶν καὶ τὴν ἀγνωμοσύνην τοῦ ἔθνους τῶν Ἑλλήνων.

ΑΡΑΦΟΡΑ.

ΣΠΟΥΔΑΙ ΕΝ ΓΗΡΑΤΙ. Οὐδέποτε ὁ χρόνος δαμάζει τὴν ὁρμὴν τῶν ἡδονῶν ἐκείνων, αἵτινες πηγάζουσιν ἐκ τῆς καλλιέργειας τῶν τεχνῶν, τῶν ἐπιστημῶν καὶ τῶν γραμμάτων, πολλοὶ δὲ γεγηρακότεες ἀγαπῶσι τὴν ἐξ αὐτῶν τέρψιν καὶ αἰσθάνονται νεανικὸν ἐνθουσιασμὸν καταγινόμενοι εἰς αὐτάς. Ὁ Reid μέχρις ἐσχάτων τοῦ βίου αὐτοῦ κατεγίνετο περὶ τὰ γράμματα, καὶ κυρίως εἰς τὰς νεωτέρας τῆς χημείας προόδους. Ὁ Ἀδάμ Σμήθ ἔλεγε πρὸς τὸν Dugald Stewart, ὅτι ἐξ ὅλων τῶν τέρψεων τοῦ γήρατος ἡ πλέον εὐχάριστος καὶ γλυκεῖα εἶναι ἡ ἐπανάληψις τῶν εὐαρέστων σπουδῶν τῆς νεότητος, καὶ τοῦτο, παρατηρεῖ ὁ Stewart, ἔτι πλέον εὐπρέσται αὐτὸν ὅτε ἐπανελάμβανε μὲ μαθητοῦ ἐνθουσιασμὸν τοὺς τραγικοὺς τῆς Ἑλλάδος ποιητάς. Πολλὰκις τὸν ἤκουσα νὰ ὁμιλῇ περὶ τοῦ Σοφοκλέους καὶ τοῦ Εὐριπίδου καὶ νὰ ἔχῃ ἀνοικτὰ τὰ συγγράμματα αὐτῶν ἐπὶ τῆς τραπέζης του. Ὁ Σωκράτης ἐν τῷ γήρατι αὐτοῦ ἐμάνθανε μουσικὴν. Ὁ Κάτων, ὁ γδοηκοντούτης, ἠθέλησε νὰ σπουδάσῃ τὴν ἐλληνικὴν, ὃ δὲ Πλούταρχος περὶ τὰ τέλη τοῦ βίου του τὴν λατινικὴν.

Ὁ Θεόφραστος ἤρξατο τοὺς θαυμαστοὺς αὐτοῦ χαρακτῆρας ἐννενηκοντούτης· μόνον δὲ ὁ θάνατος ἔθεσε τέρμα εἰς τὰς φιλολογικὰς του ἀσχολίας.

(1) Παγθ. τόμ. ΙΕ' σελ. 375—378.

Ὁ Ρονσάρδ, εἰς τῶν πατέρων τῆς γαλλικῆς ποιήσεως, ἤρξατο νὰ σπουδάζῃ μετὰ τὴν νεανικὴν του ἡλικίαν. Ἡ ὀξύνοια αὐτοῦ ὁμοῦ μετὰ τῆς ἐπιμελείας του τὸν κατέστησαν ἱκανὸν εἰς μίμησιν τῶν ποιητικῶν ἐκείνων ὑποδειγμάτων, ἅτινα ὁ ἴδιος ἐθαύμαζεν. Ὁ Βοκκάκιος τριάκοντα πέντε φέρων ἔτη ἤρξατο τὰς φιλολογικὰς αὐτοῦ σπουδὰς.

Ὁ μέγας Arnauld διετήρησε τὸ ζῶηρόν αὐτοῦ πνεῦμα καὶ ἐκράτει τὸν κάλαμον μέχρι τοῦ ὀγδοηκοστοῦ δευτέρου ἔτους· ἦτο δὲ καὶ τότε ὁ μέγας Arnauld.

Ὁ Ἑρρίκος Σπέλμαν παρημέλησεν εἰς τὴν νεότητά του τὴν σπουδὴν τῶν ἐπιστημῶν, ἀλλ' ἐκαλλιέργησεν αὐτὰς ὅτε ἐγένετο πεντηκοντούτης. Τὰ πρῶτα τῆς νεανικῆς του ἡλικίας ἔτη διηλθεν εἰς ἀγροτικὰς ἀσχολίας, αἵτινες μεγάλως τὸν ἀπεμάκρυνον τῶν γραμμάτων. Ἀποτυχία τις ὁμῶς ἐπὶ κτηματικῆς ὑποθέσεως τῷ ἐπροξένησεν ἀποστροφὴν εἰς τὰς τοιαύτας ἐνασχολήσεις, καὶ οὕτω ἀπεφάσισε νὰ ἐπιδοθῇ εἰς τακτικὰς σπουδὰς, συνῆψε σχέσεις μετὰ φιλολόγων, ἐπώλησε τὴν ἐπαυλὶν του καὶ κατέστη ὁ πλέον πεπαιδευμένος ἀρχαιολόγος καὶ νομικός. Ὁ Κολβέρτος, ὁ περίφημος Γάλλος ὑπουργός, ἐξηκοντούτης μόλις, ἐπανελάβε τὴν σπουδὴν τῆς λατινικῆς καὶ τῶν νομικῶν. Ὁ δόκτωρ Ζόνσων ἐπεδόθη εἰς τὴν σπουδὴν τῆς ὀλλανδικῆς γλώσσης ὀλίγα ἔτη πρὸ τοῦ θανάτου αὐτοῦ. Ὁ Μαρκήσιος Δὲ Σαιντ-Ὠλαίρ ἐβδομηκοντούτης ἤρξατο νὰ λατρεύῃ τὰς Μούσας, αὗται δὲ τὸν ἔσπεψαν μὲ τὰ δροσερώτερα αὐτῶν ἄνθη. Αἱ ποιήσεις τοῦ γάλλου τούτου Ἀνακρέοντος ἀποπνέουσι πῦρ, κάλλος καὶ γλυκύτητα.

Ὁ Chaucer κατὰ τὰ τελευταῖά του ἔτη ἔγραφε τὰς Καντερβουρείους διηγήσεις του. Ἦρξατο δὲ τοῦ ἔργου ὅτε ἦτο πενήκοντα τεσσάρων ἐτῶν, καὶ ἐτελείωσε τὸ ἐξηκοστὸν πρῶτον.

Ὁ Λοδοβίκος Μοναλδέσκος ἑκατὸν δεκαπέντε ἐτῶν ἔγραψεν ἀπομνημονεύματα τοῦ κειροῦ του. Ἡ θελκτικωτέρα αὐτοβιογραφία καλλιτέχνου εἶναι ἡ τοῦ Βενβενούτου Κελλίνῃ· ἔργον ὅλως ἰδιότροπον τὸ ὁποῖον ἤρχισεν ὅτε «τὸ ὥρολόγιον τῆς ἡλικίας αὐτοῦ ἐσήμανε πενήκοντα ὀκτώ».

Ὁ Koornherf τεσσαρακοντούτης ἤρξατο νὰ σπουδάζῃ τὴν ἑλληνικὴν καὶ λατινικὴν, ὅς ἐντελῶς ἐμαθε. Πλείστοι δὲ ἄλλοι μετὰ ταῦτα διακριθέντες ἤρχισαν νὰ σπουδάζωσιν εἰς προκεχωρημένην ἡλικίαν. Ὁ Ὀγίλβης, ὁ μεταφραστὴς τοῦ Ὀμήρου καὶ Βιργιλίου, πολὺ μικρὰς γνώσεις εἶχε τῆς ἑλληνικῆς καὶ λατινικῆς ὅτε ἦτο πενήκοντούτης. Εἰς τοιαύτην περίπτω ἡλικίαν ἐπεδόθη καὶ ὁ Φραγκλῖνος εἰς τὴν φιλολογίαν.

Ὁ μέγας νομομαθὴς Ἀκόρσος, ἐρωτηθεὶς ποτε διατί ἤρχισεν τὴν σπουδὴν τῆς νομικῆς τόσον ἀργά,

ἀπεκρίθη· «Ἀρχίζων τις ἀργὰ ταχύτερον καὶ ἐκμανθάνει.»

Τὰ ἅπαντα τοῦ Dryden σχηματίζουσιν εἰς τὴν ἀγγλικὴν γλῶσσαν τὸν μεγαλῆτερον ὄγκον ποιήσεως ὑφ' ἐνὸς μόνου ἀνθρώπου γραφείσης. Καὶ ἐν τούτοις οὐδὲν δειγμὰ ἔδωκε τῆς ποιητικῆς αὐτοῦ δυνάμεως πρὸ τοῦ εἰκοστοῦ ἐβδόμου ἔτους τῆς ἡλικίας του. Τὸ ἐξηκοστὸν ὀγδοὸν ἄγων ἐπρότεινε νὰ μεταφράσῃ ἅπασαν τὴν Ἰλιάδα, τὰ δὲ λαμπρότερα αὐτοῦ ἔργα ἐγένοντο κατὰ τὸ γῆρας.

Ὁ Μιχαὴλ Ἄγγελος διετήρησε τὸ μέγα δημιουργικὸν του πνεῦμα μέχρις ἐσχάτων. Ἰπάρχει ὥρατιον τι ἔμβλημα ἀποδιδόμενον εἰς αὐτόν. Παρίσταται ἀνὴρ γέρων ἐπὶ στρατούλας, ἐφ' ἧς εὐρίσκεται ἀμμόμετρον, μὲ τὴν ἐπιγραφὴν Ancora imparo!...

Ὁ Petau λέγει ὅτι ἔγραψε στίχους πρὸς ἀνακούφισιν τοῦ γήρατός του.

Petavius aeger

Cantabat veteris quacrens solatia morbi.

Ὁ Malherbe λέγει περὶ τῶν διανοητικῶν αὐτοῦ δυνάμεων·

Je les possédais jeune, et les possède encore
à la fin de mes jours.

Ἐκ τῶν τοῦ Disraeli

Φ. Α. ΜΑΓΡΟΓΟΡΔΑΤΟΣ.

ΠΟΛΥΤΙΜΟΙ ΛΙΘΟΙ. Ὁ Σουλτάνος ἔχει τοὺς ὀγκωδεστέρους σμαράγδους τοῦ κόσμου· ἀλλὰ καὶ κατὰ τὸ σχῆμα εἰσὶ μοναδικοί. Εἰς ἐξ αὐτῶν παραδείγματος χάριν, λευκότατος ὡς χιών, ὁμοιάζει πρὸς ἄπικον. Σμαράγδος τις ζυγίζει 4090 δράμια, καρφίς κοσμουμένη ὑπὸ 280 μεγάλων ἀδαμάντων, ἔχει ἐν μέσῳ ἀδάμαντα 50 κερατίων. Ἰπάρχουσι δὲ καὶ περιδέραια ἐκ μαργαριτῶν καὶ ρουβινίων μεγίστων ὡς ὡς περισσεύει. (Journal des Débats.)

ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΑ.

=

Φυλλάδιον 15 Μαρτίου 1868.

Σελ.	στήλ.	στίχ.	ἀρτί	γράφε
482	2	9—10	ἐπὶ τῶν βημάτων	ἑκατὸν [βημάτων
»	»	46	Παλιᾶς	Παλιᾶς.